

РЕШЕНИЕ

№ 41

гр. София, 03.01.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 20 състав, в публично заседание на 29.11.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Светлана Димитрова

при участието на секретаря Кристина Петрова и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **8032** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Предявен е осъдителен иск от Е. В. Г., ЕГН [ЕГН], чрез представител по пълномощие адв. Д. Д. срещу Министерство на регионалното развитие и благоустройството/МРРБ/ по чл.121, ал.1, т.3, вр. с чл.104, ал.1 ЗДСл за присъждане на обезщетение за имуществени вреди в общ размер на 7800 лева, причинени от издаването на отменената от съда заповед № РД -02-16-865 от 21.08.2020г. на главен секретар на М., с която е прекратено служебното правоотношение между ищцата и ответника, представляващо четирикратен размер на основната заплата, определен към момента на признаването на уволнението за незаконно (1950 лева) за периода 25.10.2020г. до 25.02.2021г.,заедно с обезщетение за забава върху главницата от 7800 лева, в размер на 1141.81 лева, за периода 20.04.2022г.(влизане в сила на съдебното решение отменящо заповедта за прекратяване на служебното правоотношение) до датата на завеждане на исковата молба – 18.08.2023г., както и обезщетение за забава в размер на законната лихва върху главницата 7800 лв., считано от датата на предявяване на иска 18.08.2023г до окончателното изплащане на задължението. В исковата молба се твърди, че ищцата Е. В. Г. е работила по служебно правоотношение при ответника Министерство на регионалното развитие и благоустройството, на длъжност „главен експерт“, сектор „Договаряне“ в отдел „Стратегическо планиране и договаряне“ в „Главна дирекция Стратегическо планиране и програми за регионално развитие“, до прекратяване на служебното и

правоотношение със Заповед № РД-02-16-865 от 21.08.2020г. на главния секретар на МРРБ.

След обжалване на процесната заповед, било образувано адм.д. № 9034/2020г. по описа на АССГ, като с Решение №5254 от 20.08.2021г. постановено по това дело заповедта била отменена като незаконосъобразна. Процесното решение било обжалвано пред Върховния административен съд, който с Решение №3891 от 20.04.2022г., постановено по адм.д. №12097/2021г., оставил в сила решението на първоинстанционния съд.

Твърди, че за периода 25.10.2020г. до 25.02.2021г. не е заемала длъжност по трудово или служебно правоотношение, поради което предявява настоящата искова молба за заплащане на дължимото и обезщетение поради прекратяване на служебното и правоотношение, след отмяна на заповедта. Признава, че от ответника след прекратяване на служебното правоотношение и е изплатено, на основание чл.106,ал.2 ЗДСл., обезщетение, в размер на 3510лв.,представляващи две основни трудови възнаграждения -1950лв., намалени с удържания данък върху доходите на физическите лица 10%-195лв. Поддържа ,че ответникът, считано от 20.04.2022г., когато е влязло в сила съдебното решение отменящо заповедта за прекратяване на служебното и правоотношение до 18.08.2023г., на която дата е подала исковата молба в съда, по арг. от т.4на ТР № 3/2004г. на ОСГК на ВКС следва да бъде осъден да и заплати мораторна лихва, в размер на 1141,81лв. върху претендираната главница 7800.лв. и законната лихва върху претендираното обезщетение -7800лв.от датата на подаване на исковата молба в съда до окончателното изплащане на задължението.

Ищцата, редовно призована, не явява в открито заседание, представлява се от адв.Д.Д., надлежно упълномощена, която поддържа исковата молба. Претендира присъждане на разноски по представения списък на разноските по чл. 80 ГПК (л. 47).

Ответникът министерство на регионалното развитие и благоустройството е получил препис от исковата молба и в законоустановения срок, чрез процесуалния си представител юрк. П. е депозирал отговор на исковата молба, с който оспорва като неоснователни и недоказани по размер исковите претенции. Твърди изплащане на обезщетение на ищцата по чл.106 ,ал.2 ЗДСл., оспорва дължимостта на претендираното обезщетение за мораторна лихва и аксесорната претенция за законна лихва върху претендираната главница 7800лв. Признава релевантен факт –размера на основната заплата на ищцата към момента на признаване на уволнението за незаконно – 1950 лева. Претендира юрисконсултско възнаграждение и прави възражение за прекомерност на претендираното от ищеца адвокатско възнаграждение.

Представителят на СГП счита, че исковата претенция е основателна и доказана и следва да бъде уважена.

Съдът, след като прецени поотделно и в съвкупност събраните по делото доказателства, доводите и становищата на страните, намира за установено от фактическа страна следното:

Страните не спорят, а и с оглед събраните по делото доказателства безспорно се установява, че ищцата Е. В. Г. е работила при ответника МРРБ, като е заемала длъжността „главен експерт“,в сектор „Договаряне“, в отдел „Стратегическо планиране и договаряне“ в „Главна дирекция Стратегическо планиране и програми за регионално развитие“, до прекратяване на служебното и правоотношение със Заповед № РД-02-16-865 от 21.08.2020г. на главния секретар на МРРБ., считано от 25.08.2020 г.С Решение №5254 от 20.08.2021г. на АССГ, постановено по адм.д. № 9034/2020 г.

цитираната заповед е отменена. Решението е влязло в сила на 20.04.2022 г., след оставянето му в сила с решение №3891 от 20.04.2022г., постановено по адм.д. №12097/2021г. по описа на Върховния административен съд. Ищцата не се е явила в МРРБ, в срока по чл. 122, ал.1 от ЗДСл.

Със Заповед № РД -02-16-931/18.11.2020г. на главния секретар на МРРБ, на основание чл.106, ал.2 ЗДСл., е наредено да се изплати на ищцата обезщетение, в общ размер на 3510лв.- две основни трудови възнаграждения от по -1950лв., намалени с дължимия данък по ЗДДФЛ -10% ,за периода от 25.08.2020 г. до 24.10.2020 г. Служебната и трудовата книжка на ищцата не съдържа отразяване в периода 25.10.2020г. до 25.02.2021г. последната да е престирала труд по правоотношение с правно основание ЗДСл или КТ.

При така установените факти съдът достига до следните правни изводи:

Предявеният иск по чл.104, ал.1 ЗДСл. е допустим, като съгласно чл. 205 от АПК искът е предявен срещу юридическото лице, представлявано от органа, от чийто незаконосъобразен акт, действие или бездействие са причинени вредите – Министерство на регионалното развитие и благоустройството.

След съвкупна преценка на събраните по делото доказателства, настоящият съдебен състав намира иска, ведно с акцесорните претенции за лихви за основателен.

Съгласно нормата на чл. 121, ал. 1, т. 3 ЗДСл, държавният служител има право да иска обезщетение за времето, през което не е бил на държавна служба поради прекратяването на служебното правоотношение. Нормата на чл. 121, ал. 1, т. 3 ЗДСл не съдържа указания относно размера на обезщетението, което служителят има право да иска, когато прекратяването на служебното му правоотношение бъде признато за незаконно. Размерът се определя съобразно разпоредбата на чл. 104, ал. 1 ЗДСл, регламентираща, че когато заповедта за прекратяване на служебното правоотношение бъде отменена от органа по назначаването или от съда, държавният служител има право на обезщетение в размер на основната си заплата, определена към момента на признаването на уволнението за незаконно или на неявяването му да заеме службата, за цялото време, през което не заема държавна служба, но не за повече от 6 месеца. Когато е бил назначен на друга държавна служба с по - ниска заплата или е получавал възнаграждение за друга работа в по - нисък размер, той има право на разликата в заплатите или на разликата между заплатата и възнаграждението, изчислени въз основа на основната заплата, съответно основното възнаграждение.

За да бъде уважен искът с правно основание с чл. 104, ал. 1 от ЗДСл, следва кумулативно да са налице материално - правните елементи от правопораждащия фактически състав, а именно: отмяна на прекратяването на служебното правоотношение; оставане на служителя незаает по служебно или трудово правоотношение; вреда, която се изразява в пропуснатото месечно възнаграждение за времето, през което лицето не е било на служба или е получавало по - ниско възнаграждение; наличие на причинна връзка между вредата и прекратяването на служебното правоотношение.

По делото се установи, че заповедта за прекратяване на служебното правоотношение на ищцата е отменена с влязло в сила съдебно решение, т.е. изпълнени са предпоставките на чл.104, ал.1, изр. първо от ЗДСл. Следователно на същата се дължи обезщетение за времето, през което не е заемала държавна служба, но не за повече от шест месеца. В периода от прекратяване на служебното и правоотношение, до 25.02.2021г. /края на исковия период/ ищцата не е престирала труд по друго служебно

или трудово правоотношение, както и по граждански договор, в какъвто смисъл са ангажираните по делото доказателства, находящи се на л. 15-22 от делото.

Посочените по-горе кумулативни предпоставки за възникване правото на обезщетение по реда на чл. 104, ал. 1 от ЗДСл, са налице, като вредата, подлежи на обезщетяване от ответника.

Това обезщетение се определя на базата на основната месечна заплата на държавния служител към момента на признаване на уволнението за незаконно. Няма спор между страните, че тази основна месечна заплата е в размер на 1950 лв. Страните не спорят, а и с оглед събраните по делото доказателства безспорно се установява че след прекратяване на служебното правоотношение от ответника на ищцата е изплатено обезщетение за два месеца ,на основание чл.106, ал.2 ЗДСл.,в размер на 3510 лева.

Предвид изложеното ответникът дължи на ищцата обезщетение за периода 25.10.2020г. до 25.02.2021г ,в четирикратния размер на основна заплата за заеманата от нея длъжност към момента на признаване на уволнението и за незаконно (20.04.2022г. г.). Поради това този предявен главен иск като основателен и доказан следва да бъде уважен за целия предявен от ищцата размер-7800лв.

Основателността на главния иск обуславя основателност и на акцесорната претенция на ищцата за присъждане на обезщетение за забава в размер на законната лихва върху главницата от 7800лева, за периода от датата на предявяване на иска в съда (18.08.2023 г.) до окончателното изплащане на задължението (в какъвто смисъл е трайната съдебна практика на ВАС).

По отношение на искането за присъждане на лихви за забава съдът взе предвид следното:

Присъждането на лихва върху обезщетението не е предмет на регламентация в ЗДСл. Съгласно константната практика на ВАС приложима е нормата на чл.86 от Закона за задълженията и договорите /ЗЗД/, която се явява обща по отношение разпоредбите на ЗДСл., които уреждат заплащането на обезщетение в случаите на незаконно прекратяване на служебното правоотношение. Законната лихва се дължи въз основа на закона, без да е уговорена в отделен договор. Такава е лихвата по чл. 86, ал. 1 ЗЗД, при неизпълнение на парично задължение, като длъжникът дължи обезщетение в размер на законната лихва от деня на забавата. Вземането по чл. 86, ал. 1 ЗЗД не е възнаграждение, а обезщетение за мораторни вреди, като се презумира, че вредата е равна на размера на лихвения процент по време на забавата. Моментът, от който се дължи лихва върху обезщетение за оставане без работа поради незаконно уволнение, е намерил разрешение в т. 4 от Тълкувателно решение № 3 от 22.04.2005 г. на ОСГК на ВКС по тълк. гр. дело № 3/2004 г., което предвид разпоредбата на чл. 130 ЗСВ е задължително за органите на съдебната власт. Съгласно т. 4 от цитираното Тълкувателно решение, вземането за обезщетение става изискуемо от датата на влизане в сила на решението за отмяна на незаконосъобразния административен акт. От този момент ответникът изпада в забава и се дължи мораторна лихва. В настоящия случай Решение №5254 от 20.08.2021г. на АССГ, постановено по адм.д. № 9034/2020 г. влиза в сила на 20.04.2022 г., от която дата следва да бъде присъдена претендираната лихва за забава. Следователно върху така определения размер на обезщетението 7800 лв. на ищцата следва да бъде присъдена лихва за забава, в размер на 1141.81лв. за периода от влизане на съдебното решение в сила – 20.04.2022 г. до предявяване на исковата молба – 18.08.2023 г.

Неоснователен е доводът на ответника, че в случая следва да намери приложение

разпоредбата на чл.84, ал.2 ЗЗД и след като няма отправена изрична покана до длъжника, то лихва не се дължи. На първо място тази разпоредба е неприложима в производството по чл.121, ал.1, т.3 ЗДСл. За разлика от обезщетенията по Кодекса на труда отговорността за обезщетение по чл.104, ал.1 от по ЗДСл. не е нито договорна, нито почива на неоснователно обогатяване, а е по-скоро деликтна. На второ място дори да се приеме, че такава покана е изискуема, то съгласно константната съдебна практика „предявяването на исковата молба за парично притезание е покана за изпълнение на същото, поради което от момента на подаването ѝ се поражда задължение за ответника да заплати законната лихва върху спорното парично вземане“ /Решение № 60141 от 25.11.2021 г. на ВКС по т. д. № 2022/2020 г., I т. о., Решение № 81 от 26.05.2017 г. на ВКС по гр. д. № 3818/2016 г., I г. о. и др./. В исковата молба до съда от 18.08.2023 г. ищцата изрично е заявила искане да и бъде присъдено обезщетение по чл.104, ал.1 ЗДСл., което се явява и покана до длъжника.

По разноските:

В съответствие с нормата на чл. 81 ГПК във вр. чл.144 АПК съдът следва да се произнесе по претенцията на страните за присъждане на разноски. Ответникът не е представил списък на разноските по чл. 80 ГПК, но това обстоятелство не освобождава съда от задължението по чл. 81 ГПК, а единствено го лишава от правото да иска изменение на решението в частта на разноските.

Ищецът претендира (съобразно представения списък по чл. 80 ГПК на л.47) присъждане на разноски в общ размер от 1510,00 лева, в т.ч. 10 лева за държавна такса и 1500,00 лева – адвокатско възнаграждение по приложения договор за правна защита и съдействие от 20.11.2023 г. (л. 46 гръб), срещу която претенция ответникът своевременно е заявил възражение за прекомерност. В същият договор е удостоверено, че договореното възнаграждение в размер 1500лв. е изплатено в брой от ищцата при подписването му. Делото е с материален интерес по смисъла на чл. 8, ал. 1 от Наредба № 1 от 9.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения. При приложение на нормата на чл. 8, ал. 1, във вр.чл.7,ал.2 т.2 от Наредба № 1 от 9.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, минималният размер на адвокатското възнаграждение е 1195 лева. Предвид правната и фактическа сложност на делото, извършените от пълномощника на ищеца процесуални действия, съдът намира, че възражението за прекомерност на заплатеното адвокатско възнаграждение е основателно, като същото следва да бъде намалено до минималния размер, установен в Наредба № 1 на 1195 лева. Във връзка с това на ищцата се дължат разноски в общ размер 1205 лева, включващ и заплатената държавна такса от 10,00 лева.

Предвид изхода на делото и по аргумент от противното на чл. 143, ал. 3 АПК искането на ответника за присъждане на юрисконсултско възнаграждение е неоснователно, като при отхвърляне на претенция за разноски, съобразно константната практика на ВКС, не се постановява нарочен диспозитив.

Така мотивиран съдът

Р Е Ш И:

ОСЪЖДА Министерство на регионалното развитие и благоустройството да заплати на Е. В. Г., ЕГН [ЕГН], със съдебен адрес: [населено място], [улица], ет.5, офис 5,

сумата 7800,00 (седем хиляди и осемстотин) лева, на основание чл. 121, ал. 1, т. 3 във връзка с чл. 104, ал. 1 от Закона за държавния служител, представляваща обезщетение за период от 25.10.2020г. до 25.02.2021г, както и лихва за забава върху сумата 7800.00 лв., в размер на 1141,81.(хиляда сто четиридесет и един лв. и 81 стотинки)лева, за периода 20.04.2022 г. до 18.08.2023 г., както и обезщетение за забава в размер на законната лихва върху главницата от 7800,00 лева, считано от 18.08.2023 г. до окончателното изплащане на задължението.

ОСЪЖДА Министерство на регионалното развитие и благоустройството да заплати на Е. В. Г., ЕГН [ЕГН], със съдебен адрес: [населено място], [улица],ет.5,офис 5, разноси по делото, в размер на 1205,00 (хиляда двеста и пет)лева .

Решението подлежи на обжалване чрез Административен съд София-град пред Върховен административен съд на Република България в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: